டாகூர் வாழ்க்கையும் கவிதையும்: கவியும், கலைஞனும் ஆணும் பெண்ணும் போல் ஒரு தாய் வயிற்றில் பிறந்த பிறப்பு. * கவிதை என்றால் என்ன உண்மையான உணர்ச்சி. சுயநலம் கலவாத, பயத்தின் சாயலற்ற சத்தியத்தில் ஆழ்ந்து நிற்கும் மனோ நிலை. * பசு, தான் தின்னும் புல்லைப் பாலாக்குவது போல் * நீண்ட பார்வை உடையவன்தான் கவிஞனாகிறான் * வாழ்க்கை நிகழ்ச்சிகளைக் கொண்டு கற்பனைமிக்க தம்மை அறிந்ததாக சொல்ல வேண்டாம் * கற்பனை வாயிலாக நாம் பெறும் உணர்ச்சி கவிதையாகப் படைக்கேற்ற தான நிகழ்ச்சி * உவமைகளையும், சொல் நயங்களையும், வாதங்களின் வேடிக்கைகளையும் நம்மால் செய்ய முடியாது * தென்றல் செங்கழுநீர்ப் பூப்போல கவி உண்டாவதல்ல * அவரவர் நீண்ட பழக்கமே அவரவருக்குச் சுபாவமாகிவிடும் போலும்! * உண்மையான், அந்தரங்கத்தின் சொல் எண்ணங்களை வெள்ளம் நின்று அறிந்து வழங்க மொழியினால் சாத்தியமா? நமதிலே காதங்கள் இருக்கின்றன * பழையது என்பதால் கௌரவம், புதியது என்பதால் அலட்சியம் வரக்கூடாது என்பது கவி கொள்கை * வேறு மொழியினால் கவிதையை வளர்ப்பது காதலனை மணக்க மற்றொருவனை அனுப்புவது போல்தான் * துயரத்தை வரமாகப் பெற்றவர்கள். * துக்கங்களைத் தன் மனத்தை ஒரு நிலைப்படுத்தும் சக்தி என்னிடம் கிடையாது * சில குற்றங் குறைகளையே எடுத்துக் காட்டி, மற்ற நல்ல அம்சங்களை தாழ்வில் வைத்து நிறுத்தும் பார்க்கும் வழக்கம் கூடாது * உயர்ந்த நோக்கங்களைக் கிண்டுப்பது போன்று * முத்தமிழிலேயே சங்கீதப் பயிற்சி செய்யச் சொல்வது அவன் புலமையை வெட்டி அழிக்கவே வழி செய்யும் * பொன்னைப் பரிசுத்தப்படுத்தல் நெருப்பின் காட்டி அதனை வாட்டி வெதுப்புவதாலே அன்றோ? * அன்பு என்பது ஒன்றை மாதிரிப் பாவயோஜனைத்தையும் எதிர்பாராதது * * இரவு ரகசியமாய் மலர்களின் இதழ்களைத் திறக்கின்றது,

ஆனால், மலரின் ஒரு நன்றியையும் பெறுவதைப் பகலிடமே விட்டு விடுகிறது *

* மாத்திரையிலே கோடாரி தன் காம்பாற்காகத் தானம் வேண்டுவது.

மரம் அதைக் கொடுத்துவிட்டது *

அறிவுக் கண்ணை மரமாக வைத்தவர்கள், ஒருநாளும் வேற்றுமைகளை அதிகமாக்க மாட்டார்கள். * ஒருவனுடைய சொந்தப் பாஷையால் கல்வி போதனையை பெறுவது, தேக ஆரோக்கியத்தின் பொருட்டு உணவுப் பண்டங்களை சொந்தப் பற்களினால் கடித்து மென்று அவரவர் ஜீரண கருவிகளால் உடம்புடன் ரத்தத்தில் சேர வைத்துக் கொள்வதற்கு சமமாகும் * நம்மை எப்பொழுதும் குழந்தைகள் உள்ளங்களாகிய மலர் வனங்கள் உள்ளே ஈர்த்து விடுகின்றன *

- 'எங்கிருந்து வந்தேன் நான், என்னை எங்கே கண்டெடுத்தாய், அம்மா!' என்றது குழந்தை.
- 'என் இதயத்தின் ஆழத்தில், அதன் ஆசையாகவே நீ ஒளிந்திருந்தாய். என் மழலைப் பருவ விளையாட்டுகளெல்லாம் உன்னைக் கண்டேன். தினம் என் தெய்வத்தின் வடிவத்தை மண்ணில் பிடித்தும் கலைத்தும் செய்து வருகையில் உன்னையே உருவாக்கவும் கற்பட்டேன்.
- என் கன்னி உள்ளம் இதழ் விரிக்கையில், அதன் நறுமணமாக நீ கலந்து வந்தாய்.
- உன் மிருதுவான அழகு என் மங்கைப் பருவத்தின் எழிலாக மலர்ந்து, மறக்கும் கனாவின் உணர்த்தும் அமைதியும் போலவே தோன்றியது.
- நான்தான் அகிலம், நீதான் கலையாம். உருண்டு உருண்டு உன் மடியில் விழுந்து வந்த வாஞ்சை நான் என்றான்.. * * *

* இன்று, மலரின் இதழ்களை வாடிய வைப்பது உன்னுடைய வேலை அல்ல.
* மொட்டைக் கெடுக்கிறார்; கிழிக்கிறார்; உன்னால் அதை மலரச் செய்ய முடியாது.
* உன் கைபட்டு அது வாடுகிறது; நீ அதன் இதழ்களை யெல்லாம் பிய்த்து மண்ணில் போட்டு நாசமாக்கி விடுவாய்.
* கைப்பட்டால், வர்ணமெங்கே, வாசனையெங்கே, அதற்கு? ஆ, ஐயோ. உன் வேலை அல்ல அதனை மலரச் செய்வது.

இக்காலம் வெவ்வேறு வியாபாரக்கும் ஆடையின் சேவைய பெறு நாடு பண்டிதனையால் மாற்றவிக்க காண்பதில் ஒன்று ஆனந்தம் கிடைக்கிறதல்லவா? *